SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

SVENSKA RIDSPORTFÖRBUNDET
Disciplinnämnden (DIN)
Ärende nr 2024:14
Protokoll upprättat 2024-12-20
Ledamöter: Cecilia Tholse Rogmark, ordförande, Tundi Andersson, Anna Björklund, Jenny Johansson, Jörgen Larsson, Hans-Anders Odh, Mikael Sedolin, Anna Thorstenson, Kristina Törnered

Saken
Olämpligt uppträdande av överdomare

Beslut
att meddelas 2024-12-27:
Disciplinnämnden beslutar att anmälan i sin helhet ska lämnas utan bifall.

Bakgrund
Anmälaren har inkommit med en anmälan mot överdomaren (ÖD) rörande olämpligt beteende vid Klippans Ridklubbs tävlingar den 12 maj under division 4 dressyr.

Anmälaren uppger bland annat följande.
Under framridningen övervakar ÖD ryttarna A och J, men också under deras ritter. ÖD står vid utgången efter avslutat ritt, då J har blivit utesluten (utblåst) av domare C på grund av hälta. ÖD säger till J att ”din häst är halt, vi har kollat och det beror inte på sittben eller vilket varv du är i. Du behöver kolla upp din häst.
J svarar då att “varför var där då ingen som sa något innan då?” ÖD svarar ”i dessa låga klasser väljer vi hellre att fria än att fälla”. J svarar “ja men jag tror inte riktigt på dig”. ÖD svarar “Fast jag behöver försäkra mig om att du tar detta på allvar och kollar upp din häst, annars behöver jag skriva upp detta”. Med en indikation på att ÖD ska ge J startförbud på tävling. J svarar kritiskt och motvilligt att J tror ÖD men är skeptisk på tonen.

ÖD står och tittar på hela A:s program. Vid bettkontroll frågar ÖD hur gammal hästen är. A svarar ”15-16 nåt sånt”. ÖD frågar om det är A:s häst. A svarar att ”nej, det är en ridskolehäst.” ÖD fortsätter med bettkontroll, säger att hästen är lite knackig och behöver veterinärkontrolleras (vetcheckas). A svarar ingenting då hon är ny i tävlingssammanhang, men blev väldigt illa berörd av kommentaren och förstod inte vad det innebär. ÖD fortsätter att säga att ”hästen i fråga har ju många år kvar som ridskolehäst men att den behöver vetcheckas.

Anmälaren är lagledare för A och J och stod bredvid A under bettkontrollen samt hörde när ÖD diskuterade med J.

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

Ytterligare felaktighet var att ÖD efter en avslutad ritt av E inte reagerade på ett sår i munnen utan enbart fotograferade det. I stället behövde ÖD i efterhand backas upp av domaren, med motiveringen att hästen verkade störd i munnen under programmet, vilket ÖD även stod och tittade på. Under bettkontrollen säger ÖD att ”det inte är bra, du behöver åtgärda det, men inga konsekvenser eller liknande för dagen”. Ritten genomfördes på 66 procent och hästen gick mot hand två gånger i programmet. Ryttaren i fråga stängdes av cirka 15 minuter efter hennes ritt, utan någon form av kontakt eller diskussion från varken överdomare, tävlingsledare eller domare.

Anmälaren vill vara tydlig med att hen inte ifrågasätter varken J:s avstängning eller E:s sår i munnen. Inga hästar ska tävlas om de inte är “fit to compete”. Hen ifrågasätter det opedagogiska bemötandet man får av en överdomare på tävling. Att säga efter avslutat ritt att hästen är lite knackig och ska vetcheckas, både för hästen och ryttaren är det inte moraliskt eller någonstans enligt de reglerna vi har för att få tävla. Att gå fram till en ryttare efter att domaren blåst ut denna och säga att hästen är halt och indirekt hota med längre karens är direkt fel av en överdomare och hästen var redan utblåst, vilket i sig innebär sju dagars startförbud.

Detta hade lätt kunnat undvikas om ÖD på framridningen hade pratat med J om att hens häst inte är i tävlingsmässigt skick, vilket också är det som borde ha gjorts. Dessutom är det inte mer okej att en häst är halt i lägre klasser, vilket ÖD motiverade sig med när J ifrågasatte varför ingen hade sagt något innan. Som överdomare ska man även kunna säga direkt vid bettkontroll att ett sår inte är okej att tävla med, utan att behöva uppbackning av domaren C.

Anmälaren har som både lagledare och ryttare efter detta väldigt svårt att kunna motivera hens elever att fortsätta tävla dressyr och ens tävla själv. Hen har tidigare inte haft vare sig problem eller diskussioner med överdomare, där hen har klagat. Men har ofta känslan att de mer går runt och spionerar än att faktiskt göra det de ska, agera. För att sporten, ryttarna och hästarna ska kunna fortsätta behöver det finnas ett samspel mellan ryttare och överdomare som gagnar sporten och hästarna. Som ryttare måste man kunna lita på att överdomaren gör sitt jobb och ingriper på framridning om en häst inte är “fit to compete”.

Den anmälda har bland annat framfört följande
Klippans Ridklubb stod 12 maj som arrangör till division 4 i dressyr. En specialkomponerad lagtävling med de lägsta klasserna för de orutinerade ryttarna. En fin tanke om att skapa en ingång i sporten för orutinerade ryttare, i laganda och samverkan.

Vi som skulle komma att döma serien hade innan fått ut specialinstruktioner just för detta format från Skånska Ridsportförbundet. Dessa instruktioner var att nyttja en annan skala i bedömningen på banan och att ryttarna valfritt fick rida lätt eller blanda lättridning och nedsittning. Tävlingen skulle genomsyras av överseende och ett välkomnande öppet sinne, fick man känslan av. Något som min kollega för dagen, G, och undertecknad gjorde en avstämning kring innan tävlingens start. I anledning av att vi var förberedda på att möta ryttare med ingen eller svag

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

tävlingserfarenhet, stor nervositet, ridskolehästar och hästar som sällan lämnar sin hemmiljö var förväntan att rollen som överdomare skulle bli mer guidande, hjälpande, informerande och än mer aktiv än i vanliga fall.

Redan i anslutning till framridningen inför dagens första klass bekräftades att förväntan gällande ovanstående skulle komma att infrias. Där till noterade undertecknad snabbt att flera hästar hade rörelsemönster som låg på den röda linjen eller mycket nära att inte vara i tävlingsmässigt skick. Jag hade då G vid min sida, då G inte börjat döma ännu. G är även överdomare och har varit det betydligt fler år än undertecknad. Det var således ett bra tillfälle att kunna bolla dessa tankar gemensamt. Vi landade i att sporten, ryttarna, hästarna och serien var mest betjänta av att vi i första hand med dessa ryttare skulle hållas oss till att vara informerande och hellre fria än fälla. Men naturligtvis under hela tävlingen fortsatt följa läget och agera utifrån en fortsatt god hästvälfärd och gängse normer, läs TR. Framridning, tävlingsbana och parkering är mycket lätt att överblicka på denna tävlingsplats, vilket förenklar arbetet.

Gällande J som blev utblåst av domare C på grund av hälta: ÖD noterar att C avbryter ritten och hör C:s dialog med ryttaren. Ryttaren upplevs som besviken och lite frustrerad varför det upplevs som lämpligt att möta upp ryttaren då denna lämnar banan. För att kunna besvara frågor och fånga upp ryttarens känslor gör undertecknad detta. J menar att hästen inte alls är halt och att det i stället beror på att hon ridit lätt på fel sittben. Detta bemöts av mig med att jag också såg att hästen inne på banan på volt visade hälta och bekräftade således att beslutet var korrekt. ÖD berättar för J att vi gör detta enligt TR och att det är för hästens skull. Det stämmer som anmälaren beskriver att J motvilliga accepterar domslutet. ÖD tydliggör därför att det är viktigt att prioritera hästens välmående och att det kan vara en god idé att ta hjälp av en veterinär.

Gällande A så är denna en av de ryttare som noteras på framridningen som beskrivits ovan. A:s häst tycks inte på något sätt lida, den hanteras av A på ett föredömligt sätt, men är mycket nära den röda linjen gällande rörelseapparatens korrekthet, alltså orenhet på gränsen till hälta – kan möjligen skönjas periodvis. Då hästen upplevs positiv och A agerar prydligt väljer undertecknad att inte plocka ut A utan i stället försöka möta hen på ett positivt sätt efter ritten genom en bett- och utrustningskontroll.

I anslutning till denna passar jag på att inleda en dialog med ryttaren. Berömmer ritten, kollar munnen och förhör mig om det är hens häst. Berättar att jag noterat att hästen bitvis inte är helt ren i sin gång och säger att det kan vara bra för hästen att få en liten översyn av veterinär. Vi pratar helt riktigt om hästens ålder och jag använder detta som en motivation till att det är väl värt att ta lite hjälp då hästen förhoppningsvis har många år kvar. En vuxen finns vid ryttarens sida under samtalet.

Gällande E görs rutinmässig mun- och utrustningskontroll efter avslutad ritt. Hästen låter sig inte inspekteras i munnen helt lätt varför det tar lite extra tid. När jag ser skada i munnen (beskriven

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

och fotodokumenterad enligt till Svenska Ridsportförbundet inlämnat startförbud) berättar jag för ryttaren vad jag ser. E berättar omgående att hen vet att hästen har sår i munnen för det hade den på förra tävlingen också och att det ser exakt ut som då.

E uppger att överdomaren, som då kollade munnen, sa att det var okej att rida och tävla ändå. Detta gör mig något ställd då jag själv vid första anblicken upplevde att det rörde sig om vad vi i munstegen betecknar som grad II eller III. Fotar enligt praxis munnen och känner i luften kring både ryttare och häst att detta tas hårt. Berättar lugnt och sakligt att det är en hästvälfärdsfråga och att E som ryttare inte kommer bestraffas men att det enligt munstegen är så att allt över grad I ger startförbud 21 dagar.

Jag upplever att ryttaren under samtalet och undersökningen blir känslomässigt berörd och på något sätt upplever det som orättvis behandling. Detta understödjs av lagledaren (anmälaren) som inte vad jag minns protesterar verbalt men mer visar sitt missnöje. Att det går några minuter innan det syns i systemet (Equipe) beror på att jag inte ringde utan gick till sekretariatet och knappade in det.

Kort därefter samtalar jag åter med ryttare och lagledaren som på eget initiativ kommer in i sekretariatet där undertecknad befinner sig tillsammans med en funktionär och G som avslutat dagens bedömningar. Vi berättar varför reglerna är utformade som de är, alltså för hästarnas välfärd. Beskriver vad ryttaren kan och bör göra för att få såret att läka. Någon som finns i sekretariatet berättar för att trösta ryttaren att det inte påverkar lagets resultat (om det stämmer har jag inte kontrollerat).

Ryttaren upplevs av G oroad över att det ska nå ut på sociala medier och att hen hamnar i dåligt ljus. Ytterligare en stund senare kommer E:s mamma och pratar med undertecknad och G. Hon är lugn, saklig och förstående. Ställer adekvata frågor hur de kan hjälpa hästen med såret, hur det går att undvika i framtiden med mera. Ett samtal som upplevs rofyllt och positivt.

Tävlingsledaren kontaktar efter detta ÖD i anledning av en protest inlämnad av lagledaren.

Anmälaren har invänt

Det stämmer inte att div.4 skulle vara en specialkomponerad tävling med specialinstruktioner utan det är en missbedömning av ÖD. Det stämmer att det har förmedlats från Skånes Ridsportförbund, att vid tolkningar” komma ihåg att andemeningen med serien:”Att ge förstagångstävlande/ återvändare en positiv upplevelse som ger mersmak!” Det stämmer inte att det skulle ha gått ut instruktioner om en annan bedömningsskala när det gällde ridningen.

Beträffande E skulle ÖD ha ingripit under ritten eller redan på framridningen om ÖD ansåg att var halt. E kunde omöjligen uppfatta ÖD:s kommentarer som guidande, hjälpande eller informerande.

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

Anmälarens klagomål på ÖD:s genomförande av sitt uppdrag är just att ÖD inte berättar lugnt och sakligt för E efter ritten vid bettkontroll.

Enligt anmälaren har E berättat följande
ÖD började kolla R i munnen direkt efter min start och sa att R hade något litet på den ena sidan men inget på andra. Sen frågade ÖD mig om jag visste om det och jag svarade ja eftersom en annan överdomare hade kollat på det och sagt att det inte var något att tänka på då det var gammalt.

ÖD sa även att det var första grad av muntrappan samt att ÖD inte skulle stänga av mig för det var inte tillräckligt för avstängning, men att ÖD ville ta bilder samt skriva ner det. Efter det började ÖD prata om hur viktigt det är att hålla koll och kolla hästen i munnen ofta samt att hen tyckte det var dåligt att jag visste om det men startade ändå. ÖD sa efter det att anmälaren hade lite att jobba på när det gäller att vara lagledare och att anmälaren måste hålla koll mer på sitt lag. I slutet av bettkontrollen innan vi gick i väg så sa ÖD att det inte kommer bli någon avstängning eller liknande samt gav mig tips.

Enligt anmälaren var överdomarens bemötande mot de tävlande allt annat än guidande, hjälpande eller informerande. Anmälaren understryker att domsluten överhuvudtaget inte var felaktiga. Det är det oprofessionella bemötandet av barn och ungdomar som är relativt nya i tävlingssammanhang, som enligt anmälaren inte gagnar vare sig sporten eller ryttarna.

DIN gör följande bedömning
Ryttaren J
Anmälaren menar att det var fel av ÖD att sedan J uteslutits av domaren G framföra till J att hästen var lite knackig och borde vetcheckas, vilket enligt anmälaren både för hästen och ryttaren inte är moraliskt eller någonstans enligt de reglerna vi har för att få tävla, samt att ÖD indirekt hotat med längre startförbud. Enligt ÖD:s beskrivning har hen inte framfört några indirekta hot om längre startförbud utan enbart framfört att det kunde vara en god idé att ta hjälp av en veterinär. Enligt DIN:s mening ligger ÖD:s diskussion med J väl inom överdomarens mandat och vad som kan förväntas av en överdomare i en nybörjarklass för att bidra med utbildning.

Ryttaren A
Det är oklart vad anmälaren menar att ÖD:s felaktiga beteende skulle bestå i när det gäller ryttaren A. Anmälan innehåller enligt DIN inte heller något beträffande ÖD:s agerande mot A som kan ifrågasättas.

Ryttaren E
Beträffande E menar anmälaren att ÖD skulle ha ingripit under ritten eller redan på framridningen om ÖD ansåg att hästen var halt. I vart fall var det för sent att stänga av E cirka 15 minuter efter E:s ritt, utan någon form av kontakt eller diskussion från varken överdomare, tävlingsledare eller

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

domare. Anmälarens menar också att ÖD inte genomfört sitt uppdrag korrekt genom att ÖD inte berättar lugnt och sakligt för E vid bettkontrollen efter ritten.

ÖD har redogjort för sitt ingripande efter ritten och varför det dröjde någon tid innan hen meddelade beslut om uteslutning. Det saknas enligt DIN helt skäl att ifrågasätta ÖD:s agerande vid bettkontrollen och hur beslutet om avstängning meddelades. Det har inte heller i övrigt framkommit att ÖD skulle ha uppträtt olämpligt mot E.

Sammanfattningsvis ska anmälan ÖD för agerandet mot J, A samt E i samtliga fall lämnas utan bifall.

Disciplinnämnden har varit enig i sin bedömning. Parterna har tagit del av samtliga i ärendet inkomna handlingar.

Överklagande
DIN:s beslut får senast 2025-01-17 överklagas hos Riksidrottsnämnden RIN.
Adress: riksidrottsforbundet@rf.se
Postadress: Riksidrottsförbundet, Idrottens Hus, Box 11016, 100 61 Stockholm.

Ange ärendets nummer som referens. Ärenden som rör tävlingsregler kräver prövningstillstånd från RIN.

Cecilia Tholse Rogmark
Ordförande och referent